

24. Noteikumu 35.17. apakšpunkts un PTAL 31.panta septītās daļas interpretācija. Ja operatīvā līzina gadījumā klients piegādes kavējuma dēļ izbeidz līzina līgumu un iznomātājs, pieprasot pārdevējam atmaksāt visu tam samaksāto summu (avansa maksājumu), to neatgūst, tad iznomātājam vienalga jāatmaksā patērētāja iemaksātais pirmais maksājums (kas jau pārskaitīts pārdevējam)? Kurš PTAL pants piemērojams tādā pašā situācijā tikai ar patērētāju noslēgtajā finanšu līzina līgumā? Vai sekas ir atšķirīgas? Un kā vērtēt, ka PTAL 31.pantasestajā daļā ir atrunāts, ka šis pants nav piemērojams operatīviem līziniem (jo sestajā daļā ir atsauce uz PTAL 12¹panta astotās daļas 11.¹ apakšpunktu)?

- Saskaņā ar PTAL 31.panta septīto daļu - Ja ar patērētāju noslēgts tāds nomas vai līzina līgums, kurā nav paredzētas patērētāja saistības iegādāties līguma objektu un šādas saistības nav paredzētas arī citos noslēgtajos līgumos, patērētājs PTAL 30.panta otrajā daļā minētajā gadījumā attiecībā uz līzina objektu ir tiesīgs vienpusēji atkāpties no nomas vai līzina līguma. Izbeidzot patērētāja nomas vai līzina līgumu, attiecīgi ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs un kredīta devējs nekavējoties, ne vēlāk kā 30 dienu laikā no patērētāja nomas vai līzina līguma izbeigšanas dienas, atmaksā saskaņā ar līgumu saņemtās naudas summas.
- Līdz ar to, ja patērētājs izbeidz līgumu piegādes kavējuma dēļ, tad saskaņā ar PTAL 31.panta septīto daļu līzina sabiedrības pienākums ir nekavējoties, ne vēlāk kā 30 dienu laikā no patērētāja nomas vai līzina līguma izbeigšanas dienas, atmaksāt saskaņā ar līgumu saņemtās naudas summas. Jebkurā gadījumā, neskatoties uz to, ka pārdevējs, piemēram, nebūtu atmaksājis saņemto maksājumu līzina sabiedrībai. Vienlaikus norādāms, ka puses (līzina devējs un pārdevējs) savstarpēji noslēgtajā līgumā var vienoties arī par to, ka pārdevēja pienākums šādā situācijā ir veikt patērētāja samaksātās pirmās iemaksas atmaksu.
- Attiecībā uz finanšu līzina līgumu identiskā situācijā, nepiegādājot līzina objektu, piemērojama PTAL 30.panta pirmā un otrā daļa un sekas pēc būtības ir identiskas. Vienlaikus atbilstoši PTAL 31.panta ceturtajai daļai, ja patērētājam ir tiesības izmantot PTAL 28.panta pirmās daļas 4.punktā, 29.panta pirmās daļas 4.punktā un 30.panta otrajā daļā minētās tiesības atprasīt par precī vai pakalpojumu samaksāto naudas summu, bet viņš, veicot normatīvajos aktos noteiktās darbības, nevar panākt, lai ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs izpilda tā likumīgās prasības, patērētājam ir tiesības vērst prasījumu pret kredīta devēju sešu mēnešu laikā no preces vai pakalpojuma saņemšanas dienas vai dienas, kad patērētājam saskaņā ar līgumu bija jāsaņem prece vai pakalpojums. Kredīta devēja pienākums ir izskatīt patērētāja prasījumu 30 dienu laikā.
- Attiecībā uz jautājumu, vai PTAL 31.pants attiecas uz operatīvā līzina līgumiem attiecināms saskaņā ar PTAL 31.panta sesto daļu „Šā panta noteikumi nav piemērojami šā likuma 12.¹ panta astotās daļas 1., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. un 14.punktā minētajiem patērētāja kreditēšanas līgumiem”, bet savukārt 12.¹ panta 8.daļa ir izteikta sekojoši: „Šā panta prasības nepiemēro: [...]11) tādiem nomas vai līzina līgumiem, kuros nav paredzētas patērētāja saistības iegādāties līguma objektu, ja šādas saistības nav paredzētas arī citos noslēgtajos līgumos; [...]”, PTAC norāda, ka PTAL 31.pants pēc būtības neattiecas uz operatīvā līzina līgumiem, taču PTAL 31.panta septītā daļa ir speciāla norma, kur tas ar nolūku norādīts.